

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 21.9.2005
KOM(2005) 438 končno

2005/0182 (COD)

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o hrambi podatkov, obdelanih v zvezi z zagotavljanjem javnih elektronskih
komunikacijskih storitev, in spremembi Direktive 2002/58/ES**

(predložena s strani Komisije)

{SEK(2005) 1131}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

- **Utemeljitev in cilji predloga**

Državljeni izvajajo čedalje več dnevni dejavnosti in transakcij z uporabo elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev. Te komunikacije generirajo „podatke o prometu“ ali „podatke o lokaciji“, ki na primer vključujejo podrobnosti o lokaciji klicatelja, klicani številki, času in trajanju klica. V kombinaciji s podatki, ki omogočajo identifikacijo naročnika ali uporabnika storitve, je dostopnost takšnih podatkov o prometu pomembna za namene, povezane z izvrševanjem zakona in varnostjo, kot so preprečevanje, preiskovanje, odkrivanje in pregon hudih kaznivih dejanj, kot sta terorizem in organizirani kriminal.

Vendar zaradi sprememb poslovnih modelov in ponudb storitev, kakor so rast pavšalnih tarif, predplačniške in brezplačne elektronske komunikacijske storitve, vsi izvajalci ne hranijo vedno podatkov o prometu v enakem obsegu kot prejšnja leta, odvisno od storitev, ki jih ponujajo. Ta trend se še krepi z nedavnimi ponodbami komunikacijskih storitev prenosa govora preko IP protokola (VoIP) ali celo pavšalnimi storitvami za komunikacije s telefonijo v fiksnem omrežju. Ob takšnih ukrepih izvajalci kmalu ne bi potrebovali hranjenja podatkov o prometu za namene zaračunavanja. Če se podatki o prometu ne bodo hranili za namene zaračunavanja ali druge poslovne namene, ne bodo dostopni za javne organe, kadar bo obstajala zakonita potreba po dostopu do podatkov. Z drugimi besedami, zaradi tega razvoja je javnim organom precej težje izpolnjevati njihove dolžnosti pri preprečevanju organiziranega kriminala in terorizma ter boju proti njima, storilcem kaznivih dejanj pa je lažje komunicirati brez strahu, da lahko organi pregona uporabijo njihove komunikacijske podatke, da jim prekrižajo načrte.

Sprejetje usklajenih določb o tej zadevi na ravni EU je zdaj postalo nujno. Določeno število držav članic namerava sprejeti ali je sprejelo nacionalne ukrepe, s katerimi od vseh ali nekaterih izvajalcev zahtevajo hrambo določenih vrst podatkov, da se jih lahko, kadar je to potrebno, uporabi za zgoraj opisane namene. Razlike v pravnih, ureditvenih in tehničnih določbah v državah članicah glede hrambe podatkov o prometu predstavljajo ovire za notranji trg elektronskih komunikacij, saj se ponudniki storitev soočajo z različnimi zahtevami glede vrst podatkov, ki jih je treba hraniti, ter pogojev hrambe. Zato je treba te določbe še nadalje uskladiti v skladu s členom 14 Pogodbe ES.

- **Splošno ozadje**

Nujnost pravil na ravni EU, ki zagotavljajo dostopnost podatkov o prometu za protiteroristične namene v 25 državah članicah, je potrdil Evropski svet v svoji Izjavi o boju proti terorizmu z dne 25. marca 2004. Po teroristični bombnih napadih v Madridu je Evropski svet naložil Svetu, da prouči „predloge za vzpostavitev pravil o hrambi podatkov komunikacijskega prometa pri ponudnikih storitev“, da bi jih sprejeli v letu 2005. Da je sprejetje ustreznega pravnega instrumenta o tej zadevi prednostna naloga, sta pred kratkim potrdila Evropski svet v svojih sklepih z dne 16.

in 17. junija ter posebna seja Sveta PNZ z dne 13. julija 2005 po terorističnih bombnih napadih v Londonu.

- **Obstoječe določbe na področju, na katerega se nanaša predlog**

Direktiva 2002/58/ES o zasebnosti in elektronskih komunikacijah s svojima členoma 6 in 9 usklajuje pravila o varstvu osebnih podatkov, ki se uporabljajo za obdelavo podatkov o prometu in lokaciji, ki se generirajo z uporabo elektronskih komunikacijskih storitev. Takšne podatke je treba po tem, ko niso več potrebni za namen posredovanja, izbrisati ali morajo postati anonimni, razen podatkov, potrebnih za namen zaračunavanja ali plačila medsebojnih povezav; pod pogojem, da se vsi strinjajo, se lahko določeni podatki obdelujejo tudi za namene trženja in zagotovitve storitev z dodano vrednostjo. Člen 15(1) določa, da lahko države članice določijo omejitve obsega (med drugim) členov 5, 6 in 9, kadar takšne omejitve pomenijo potreben, primeren in ustrezen ukrep znotraj demokratične družbe za zaščito državne varnosti, obrambe, javne varnosti in preprečevanje, preiskovanje, odkrivanje in pregon kaznivih dejanj.

- **Usklajenost z drugimi politikami in cilji Unije**

Predlog je v skladu s pravom Skupnosti in Listino o temeljnih pravicah. Čeprav je jasno, da bo predlagana direktiva vplivala na pravico državljanov do zasebnosti, kakor jo zagotavlja člen 7 Listine, ter na pravico do varstva osebnih podatkov, kakor jo zagotavlja člen 8 Listine, je vdor v te pravice upravičen v skladu s členom 52 Listine. Omejitve teh pravic, predvidene v predlogu, so sorazmerne in nujne, da se doseže splošno priznana cilja preprečevanja kriminala in terorizma ter boja proti njima.

Predlog tudi omejuje svoje učinke na zasebno življenje državljanov: prvič z jasno določitvijo namena, za katerega se hranjeni podatki lahko uporabijo, drugič z omejitvijo kategorij podatkov, ki jih je treba hraniti, in tretjič z omejitvijo obdobja hrambe. Naslednji pomembni zaščitni ukrep je, da se ta direktiva ne uporablja za vsebino komunikacij – to bi pomenilo prestrezanje telekomunikacijsko posredovanih sporočil, kar ne spada v področje uporabe tega pravnega instrumenta.

Obdelavo osebnih podatkov, ki jih ponudniki storitev in omrežja hranijo v skladu z določbami te direktive, pokrivajo splošne in posebne določbe o varstvu podatkov, opredeljene v direktivah 95/46/ES in 2002/58/ES – kar v praksi pomeni, da posebne dodatne določbe o splošnih načelih varstva podatkov in varnosti podatkov niso potrebne. To prav tako pomeni, da bo obdelava takšnih podatkov v polni pristojnosti nadzora organov za varstvo podatkov, ustanovljenih v vseh državah članicah.

2. POSVETOVANJE Z ZAINTERESIRANIMI STRANKAMI IN PRESOJA VPLIVA

- **Posvetovanje z zainteresiranimi strankami**

Metode posvetovanja, glavni ciljni sektorji in splošni profil anketirancev

Vprašanje hrambe podatkov o prometu je bilo predmet posvetovanj s predstavniki organov pregona, industrije elektronskih komunikacij in strokovnjakov za varstvo podatkov, z začetkom v letu 2001 s srečanji Foruma o kibernetnem kriminalu.

Dne 14. junija 2004 je bila pod pokroviteljstvom Foruma za preprečevanje organiziranega kriminala organizirana ad hoc okrogla miza, na kateri so sodelovali predstavniki organov pregona, industrije in organizacij za varstvo podatkov. 30. julija 2004 sta GD INSFO in GD JLS ob pripravi javne delavnice o tem vprašanju, ki je bila organizirana 21. septembra 2004, predstavila skupni dokument o posvetovanju o hrambi podatkov o prometu. V odgovor na skupni dokument o posvetovanju so prispeli odzivi in prispevki različnih strani, zlasti industrije in združenj za državljanske pravice. Nadaljnje informacije je za Komisijo zagotovila javna delavnica z dne 21. septembra.

Pri pripravi predloga se je Komisija prav tako naslonila na obsežno javno razpravo o tem vprašanju, vključno z razpravami v Evropskem parlamentu.

Povzetek odgovorov in njihovo upoštevanje

Postopek posvetovanja je potrdil, da je hramba podatkov komunikacijskega prometa temeljno sredstvo za organe pregona za preprečevanje kriminala in terorizma ter boj proti njima. Organi pregona so navedli, da morajo biti za njihove namene obdobja hrambe tako dolga, kot je potrebno, in zajemati toliko podatkov, kot je potrebno. Zlasti v zapletenih preiskavah hudih kaznivih dejanj, ki lahko trajajo več let, se starejši podatki o prometu še vedno redno uporabljajo. Predloženi so bili številni primeri zadev, v katerih so se ti podatki izkazali za bistvene pri preiskovanju kaznivih dejanj, zlasti bombnih napadov ali umorov.

Predstavniki evropskih predstavniških organizacij telekomunikacijske in internetne industrije ter posamezne družbe za elektronske komunikacije so nasprotovale, da medtem ko so one pripravljene sodelovati z organi pregona in to tudi počnejo, bi dolga obdobja hrambe povzročila znatne stroške in bi zadostovala ohranitev podatkov. Vseeno so prosili, da obdobja hrambe ne bi bila daljša od šestih mesecev, saj velika količina podatkov, ki jih zahtevajo organi pregona, ni starejša od šestih mesecev, prosili pa so tudi za mehanizme, s katerimi bi nadomestili nastale dodatne stroške.

Predstavniki organov za varstvo podatkov in združenj za državljanske pravice so nasprotovali, da je hramba podatkov vdor v zasebno življenje državljanov in da morajo biti zato obdobja hrambe čim krajša. Na splošno so se spraševali, ali se lahko obdobja hrambe, daljša od šestih mesecev, štejejo za sorazmerna. Izrazili so tudi skrbi glede zaključka in ciljev hrambe, ki jih je treba natančno opredeliti.

Sedanji predlog predstavlja uravnotežen pristop in temelji na priloženi presoji vpliva. Obdobja hrambe v trajanju enega leta za podatke o prometu za mobilno in fiksno telefonijo ter šest mesecev za podatke o prometu, povezane z uporabo interneta, bodo zajemala glavne potrebe organov pregona ob hkratnem omejevanju s tem povezanih stroškov za industrijo in vdora v zasebno življenje državljanov. Obdobje hrambe v trajanju šestih mesecev za vse podatke bi bilo prekratko, saj tudi če se velik del zahtev organov pregona nanaša na podatke, ki niso starejši od šestih mesecev, se

starejši podatki ponavadi zahtevajo v povezavi z najhujšimi kaznivimi dejanji, kot so terorizem, organizirani kriminal ali umor.

- **Zbiranje in uporaba strokovnega znanja**

Uporaba zunanjega strokovnega znanja ni bila potrebna.

- **Presoja vpliva**

Odločalo se je med različnimi možnostmi. Leta 2002 je Svet izrecno zahteval dialog na nacionalni ravni in ravni EU, da bi se našle rešitve za vprašanje hrambe podatkov o prometu, ki bi zadovoljile tako potrebo po učinkovitih sredstvih za preprečevanje, odkrivanje, preiskovanje in pregon kaznivih dejanj ter varstvo temeljnih pravic in svoboščin fizičnih oseb, ter zlasti njihove pravice do zasebnosti, varstva podatkov in tajnosti pisem. Čeprav sta bila javna razprava in posvetovanje o tem vprašanju obsežna, vključno z razpravami v Evropskem parlamentu, ni prišlo do skupnih rešitev.

Če ne bi začeli z delom na vprašanju hrambe podatkov, bi to pomenilo, da ostaja v veljavi sedanji zbir določb o hrambi podatkov. Nezavezujoči akti so bili zavrženi, saj ne zagotavljajo prave ravni pravne varnosti. Pobuda tretjega stebra o hrambi podatkov je bila zavržena, saj ne bi bila v skladu z obstoječim pravom Skupnosti. Zakonodajni pristop je zahteval tudi Evropski svet v svoji Izjavi o boju proti terorizmu.

Možnost predloga direktive zagotavlja raven usklajevanja, ki je potrebna na notranjem trgu. V primerjavi z uredbo pušča na občutljivem področju nekaj manevrskega prostora za države članice pri izvajanju. Uredba bi bila prestroga, zlasti z vidika različnih tehničnih zgradb, ki jih uporabljajo različni izvajalci v različnih državah. Direktiva bo državam članicam pustila zadosti prostora, da jo prilagodijo nacionalnim omejitvam. V vsakem primeru status quo ni več vzdržen zaradi ovir, ki jih za prosto zagotavljanje storitev pomenijo različne nacionalne določbe na tem področju. Izbira tega pravnega instrumenta in posebna pravna podlaga v členu 95 ES sta se prav tako izoblikovali med pravno analizo iz Delovnega dokumenta osebja Komisije SEC(2005) 420 z dne 22. marca 2005. Komisija je izvedla presojo vpliva in poročilo o tem je na voljo na:

http://europa.eu.int/comm/dgs/justice_home/evaluation/dg_coordination_evaluation_annexe_en.htm.

3. PRAVNI ELEMENTI PREDLOGA

- **Povzetek predlaganih ukrepov**

Namen predlagane direktive je uskladitev obveznosti ponudnikov javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev ali javnega komunikacijskega omrežja, da hranijo določene podatke o prometu, da se lahko zagotovijo pristojnim organom držav članic za namen preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja in preгона hudih kaznivih dejanj, kot sta terorizem in organizirani kriminal.

- **Pravna podlaga**

Člen 95 Pogodbe ES.

- **Načelo subsidiarnosti**

Načelo subsidiarnosti velja, kolikor predlog ne sodi pod izključno pristojnost Skupnosti.

Države članice ne morejo v zadostni meri doseči ciljev predloga iz naslednjih razlogov.

Države članice ne morejo same doseči uskladitve obdobj hrambe za podatke o prometu. Ukrepi EU, ki jih je zahteval Evropski svet, bodo zagotovili, da se bodo podatki o prometu hranili v Evropski uniji in bodo lahko dostopni organom pregona.

Ker je učinkovitost preiskav organov pregona v veliki meri odvisna od mednarodnega sodelovanja in imajo različne nacionalne izbire negativne učinke na trg elektronskih komunikacij, je uskladitev shem hrambe podatkov o prometu v vsej Evropi najustreznejša politična izbira. Načelo povračila stroškov bo omogočilo določitev enakih konkurenčnih pogojev za ponudnike elektronskih komunikacij na notranjem trgu.

Cilji predloga se bodo lažje uresničili z dejavnostmi Skupnosti iz naslednjih razlogov.

Ukrepi EU bodo lažje dosegli cilje predloga z zagotavljanjem, da se bodo podatki o prometu hranili v Evropski uniji in bodo organom pregona dostopni pod enakimi pogoji. To bo tudi v korist industriji elektronskih komunikacij, zlasti tistim družbam, ki ponujajo storitve v več državah članicah, saj lahko standardizirajo svojo tehnologijo.

Kvalitativni kazalci, ki kažejo, da cilj lažje doseže Unija, so učinkovitost organov pregona pri preprečevanju kriminala in terorizma ter boju proti njima, zlasti v zadevah, kot sta organizirani kriminal in terorizem, ki pogosto segata preko meja. ³²⁷

Predlog se omejuje na to, česar države članice ne morejo zadovoljivo doseči in kar lahko bolje stori Unija z omejitvijo področja uporabe obveznosti hrambe za ponudnike elektronskih komunikacijskih storitev ali javnega komunikacijskega omrežja. Izbiro, kateri organi bi morali imeti dostop do hranjenih podatkov in pod katerimi pogoji, predlog prepušča državam članicam. Dostop do informacij in njihova izmenjava med ustreznimi organi pregona ne sodi v področje uporabe Pogodbe ES.

V zvezi s tem je treba omeniti, da Komisija trenutno pripravlja osnutke zakonodajnih predlogov v skladu s Pogodbo o Evropski uniji o načelu dostopnosti informacij za namene izvrševanja zakona in določitvi načel varstva podatkov za tretji steber. Nadalje je treba upoštevati, da se za druge namene razen namene izvrševanja zakona s to direktivo ne sme odobriti dostopa do „hranjenih podatkov“, tj. ni dostopa do hranjenih podatkov za ponudnike elektronskih komunikacij.

Predlog je zato v skladu z načelom subsidiarnosti.

- **Načelo sorazmernosti**

Predlog je v skladu z načelom sorazmernosti, saj je njegov vpliv na državljane in industrijo v največji možni meri omejen. Treba je vedeti, da se ta instrument ukvarja samo s podatki o prometu, ki jih obdelujejo ponudniki elektronskih komunikacij. Vsebina elektronskih komunikacij je izvzeta iz področja uporabe te direktive.

Spoštovanje temeljnih pravic in svoboščin, zlasti pravice do življenja, in stroga omejitev vdora v zasebnost sta bili ključnega pomena za iskanje najustreznejšega ravnovesja med vsemi vpletenimi interesi, kot so socialni, ekonomski in varnostni interes ter interes zasebnosti.

Zato je ta predlog direktive upošteval vprašanja sorazmernosti, zlasti glede predlaganih obdobj hrambe, razlike med telefonskimi in internetnimi podatki, omejitve kategorij podatkov, ki jih je treba hraniti, in sheme povračila stroškov. Predlog zlasti strogo omejuje namene, za katere se lahko hranjene podatke posreduje organom pregona. Za hranjene podatke se bo v celoti uporabljala zakonodaja o varstvu podatkov, medtem ko je vpliv na pravice posameznika in gospodarskih subjektov omejen z izbiro omejenega niza podatkov o prometu, ki ga je treba hraniti. Nadalje krajše obdobje hrambe za podatke o prometu, ki se generirajo z uporabo interneta, v nasprotju s podatki o prometu, ki se generirajo z uporabo „standardne“ mobilne ali fiksne telefonije, upošteva sedanje poslovne prakse s postopnim zmanjševanjem obsega podatkov, ki jih je treba hraniti.

Finančno in upravno breme nacionalnih vlad, gospodarskih subjektov in državljanov je bilo zmanjšano na številne načine. Prvič, Direktiva določa usklajevanje, kar bo pomenilo zmanjšane stroške skladnosti za ponudnike elektronskih komunikacijskih storitev ali javnega komunikacijskega omrežja. Drugič, stroške se je na najnižjo možno stopnjo znižalo s strogimi omejitvami obdobj hrambe ter nizi podatkov, ki jih je treba hraniti. Glede na pomembnost ukrepa v zvezi s preprečevanjem kriminala in terorizma ter bojem proti njima se dodatni stroški držav članic ob upoštevanju določbe o povračilu stroškov štejejo za sorazmerne (glej presojo vpliva).

Prav tako je treba poudariti, da ta direktiva ne posega v možnost držav članic, da zahtevajo posebne ukrepe za ohranitev podatkov, na primer, če se je že ugotovila istovetnost osumljenca ali kriminalne združbe, ali v primeru posebnih dogodkov, kot so teroristični napadi.

- **Izbira instrumentov**

Predlagani instrumenti: direktiva.

Druga sredstva ne bi bila primerna iz naslednjih razlogov.

To vprašanje pravilne pravne podlage za predlog o hrambi podatkov o prometu je bilo pred kratkim obravnavano v Delovnem dokumentu osebja Komisije. Na kratko, stališče, poudarjeno v tem dokumentu, je, da so se z vprašanjem hrambe podatkov o prometu že ukvarjali prejšnji pravni instrumenti, ki so temeljili na pravi podlagi iz prvega stebra, kot sta zgoraj omenjeni direktivi 2002/58/ES in 95/46/ES. Analiza nadalje poudarja, da se vprašanje samo zato ni bolj popolno uskladilo z Direktivo 2002/58/ES, ker ni prišlo do političnega soglasja o trajanju hrambe, in sklepa, da

morajo vsi nadaljnji pravni instrumenti o hrambi podatkov o prometu kot takšni (v nasprotju z določbo o izmenjavi teh podatkov in dostopu do njih s strani organov pregona) prav tako temeljiti na pravni podlagi iz prvega stebra. Ta logika je v skladu s členom 47 Pogodbe o Evropski uniji, ki ureja razmerje med Pogodbo o Evropski uniji in Pogodbo ES in določa, da noben pravni instrument, sprejet v skladu s Pogodbo o Evropski uniji, ne vpliva na zakonodajni okvir, sprejet v skladu s Pogodbo ES.

4. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

Predlog ne vpliva na proračun Skupnosti.

5. DODATNE INFORMACIJE

- **Klavzula o ponovnem pregledu/reviziji/časovni omejitvi veljavnosti**

Predlog vključuje klavzulo o ponovnem pregledu. Predvidena je ustanovitev tribune o hrambi podatkov kot pomoč Komisiji pri njeni nalogi ponovnega pregleda. Takšna skupina bi lahko združila tehnične strokovnjake za elektronske komunikacije ter predstavnike organov pregona in organov za varstvo podatkov.

- **Tabela ujemanja**

Države članice morajo Komisiji sporočiti besedilo nacionalnih določb za prenos Direktive ter tabelo ujemanja med navedenimi določbami in to direktivo.

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o hrambi podatkov, obdelanih v zvezi z zagotavljanjem javnih elektronskih komunikacijskih storitev, in spremembi Direktive 2002/58/ES

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 95 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije¹,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora²,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij³,

v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 95/46/ES o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov⁴ od držav članic zahteva, da zagotovijo pravice in svobode fizičnih oseb pri obdelavi osebnih podatkov, predvsem njihove pravice do zasebnosti, da bi se zagotovil prosti prenos osebnih podatkov v Skupnosti.
- (2) Direktiva 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij⁵ pretvarja načela iz Direktive 95/46/ES v posebna pravila za področje elektronskih komunikacij.
- (3) Členi 5, 6 in 9 Direktive 2002/58/ES opredeljujejo pravila, ki se uporabljajo za obdelavo podatkov o prometu in lokaciji, ki se generirajo z uporabo elektronskih komunikacijskih storitev, s strani ponudnikov omrežja in storitev. Takšne podatke je treba po tem, ko niso več potrebni za namen posredovanja komunikacije, izbrisati ali morajo postati anonimni, razen podatkov, potrebnih za namen zaračunavanja ali plačila medsebojnih povezav; pod pogojem, da se vsi strinjajo, se lahko določeni podatki obdelujejo tudi za namene trženja in zagotovitve storitev z dodano vrednostjo.
- (4) Člen 15(1) Direktive 2002/58/ES določa pogoje, pod katerimi lahko države članice omejijo obseg pravic in obveznosti, določenih v členu 5, členu 6, členu 8(1), (2), (3) in

¹ UL C [...], [...], str. [...].

² UL C [...], [...], str. [...].

³ UL C [...], [...], str. [...].

⁴ UL L 281, 23.11.1995, str. 31.

⁵ UL L 201, 30.7.2002, str. 37.

- (4) ter členu 9 Direktive; vsaka takšna omejitev mora biti potrebna, primerna in ustrezna znotraj demokratične družbe zaradi posebnih namenov javnega reda, tj. za zaščito državne varnosti, obrambe, javne varnosti ali preprečevanje, preiskovanje, odkrivanje in za pregon kaznivih dejanj ali nedovoljene uporabe elektronskih komunikacijskih sistemov.
- (5) Številne države članice so sprejele zakonodajo, ki določa hrambo podatkov pri ponudnikih storitev za preprečevanje, preiskovanje, odkrivanje in pregon kriminala ter kaznivih dejanj; določbe različnih nacionalnih zakonodaj se bistveno razlikujejo.
- (6) Pravne in tehnične razlike med nacionalnimi določbami glede hrambe podatkov za namen preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja in pregona kaznivih dejanj predstavljajo ovire za notranji trg elektronskih komunikacij; ponudniki storitev se soočajo z različnimi zahtevami glede vrst podatkov o prometu, ki jih je treba hraniti, ter pogojev in obdobjih hrambe.
- (7) Sklepi Sveta za pravosodje in notranje zadeve z dne 20. septembra 2001 pozivajo k zagotovitvi, da se organom pregona omogoči preiskovanje kaznivih dejanj, ki vključujejo uporabo elektronskih komunikacij, in pravno ukrepanje zoper storilce teh kaznivih dejanj, in sicer ob vzdrževanju ravnotežja med varstvom osebnih podatkov in potrebami organov pregona po pridobitvi dostopa do podatkov za namene preiskovanja kaznivih dejanj.
- (8) V sklepih Sveta za pravosodje in notranje zadeve z dne 19. decembra 2002 je bilo poudarjeno, da so zaradi bistveno večjih možnosti elektronskih komunikacij podatki, povezani z uporabo elektronskih komunikacij, še posebej pomembno in zato dragoceno sredstvo za preprečevanje, preiskovanje, odkrivanje in pregon kriminala in kaznivih dejanj, zlasti organiziranega kriminala.
- (9) Izjava o boju proti terorizmu, ki jo je Evropski svet sprejel 25. marca 2004, je Svetu naložila, naj prouči ukrepe za vzpostavitev pravil o hrambi podatkov komunikacijskega prometa pri ponudnikih storitev.
- (10) Izjava, ki jo je sprejel posebni neformalni Svet dne 13. julija 2005, krepi potrebo po čim prejšnjem sprejetju ukrepov, povezanih s hrambo podatkov elektronskega komunikacijskega prometa.
- (11) Glede na pomembnost podatkov o prometu za preprečevanje, preiskovanje, odkrivanje in pregon hudih kaznivih dejanj, kot sta terorizem in organizirani kriminal, kakor kažejo raziskave in praktične izkušnje več držav članic, obstaja potreba po zagotovitvi, da se podatki, ki se ob zagotavljanju javnih elektronskih komunikacijskih storitev ali javnih komunikacijskih omrežij obdelujejo pri ponudnikih elektronskih komunikacij, hranijo za določeno časovno obdobje.
- (12) Kategorije podatkov, ki jih je treba hraniti, odražajo ustrezno ravnovesje med koristmi za preprečevanje, preiskovanje, odkrivanje in pregon zadevnih hudih kaznivih dejanj ter stopnjo povzročenega vdora v zasebnost; uporabljeno obdobje hrambe eno leto oziroma šest mesecev, kadar so podatki povezani z elektronskimi komunikacijami, ki potekajo izključno z uporabo internetnega protokola, prav tako vzdržuje ravnovesje med vpletenimi interesi.

- (13) Glede na to, da hramba podatkov povzroča znatne dodatne stroške za ponudnike elektronskih komunikacij, medtem ko koristi v pomenu javne varnosti vplivajo na družbo na splošno, je primerno predvideti, da države članice povrnejo izkazane dodatne stroške, ki so nastali ob izpolnjevanju obveznosti, ki so ponudnikom nastale kot posledica te direktive.
- (14) Tehnologije, povezane z elektronskimi komunikacijami, se hitro spreminjajo in lahko se oblikujejo zakonite zahteve pristojnih organov; za svetovanje o teh zadevah namerava Komisija ustanoviti tribuno, sestavljeno iz predstavnikov organov pregona, združenj industrije elektronskih komunikacij in organov za varstvo podatkov.
- (15) Treba je vedeti, da za podatke, hranjene v skladu s to direktivo, v celoti veljata Direktiva 95/46/ES in Direktiva 2002/58/ES; člen 30(1)(c) Direktive 95/46/ES zahteva posvetovanje z „delovno skupino iz člena 29“.
- (16) Bistveno je, da države članice sprejmejo zakonodajne ukrepe za zagotovitev, da se podatki, hranjeni v skladu s to direktivo, zagotovijo samo pristojnim nacionalnim organom v skladu z nacionalno zakonodajo ob popolnem spoštovanju temeljnih pravic zadevnih oseb; taki ukrepi vključujejo zlasti primerne pogoje, omejitve in zaščitne ukrepe za zagotovitev skladnosti zagotavljanja hranjenih podatkov s temeljnimi pravicami, kakor jih zlasti jamči Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin.
- (17) Ukrepe, potrebne za izvajanje te direktive, je treba sprejeti v skladu s Sklepom Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999 o določitvi postopkov za uresničevanje Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil⁶.
- (18) Države članice ne morejo v zadostni meri doseči ciljev dejavnosti, ki jo je treba izvesti, zlasti uskladitve obveznosti ponudnikov, da hranijo določene podatke in zagotovijo, da so ti podatki dostopni za namen preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja in pregona hudih kaznivih dejanj, kot sta terorizem in organizirani kriminal, zato se zaradi obsega in učinkov dejavnosti ti cilji lažje dosežejo na ravni Skupnosti. Zato lahko Skupnost sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega okvira, ki je potreben za doseg navedenih ciljev.
- (19) Ta direktiva spoštuje temeljne pravice in upošteva sprejeta načela, zlasti načela Listine Evropske unije o temeljnih pravicah; še posebej ta direktiva skupaj z Direktivo 2002/58/ES poskuša zagotoviti popolno spoštovanje temeljnih pravic za spoštovanje zasebnega življenja in komunikacij državljanov in varstvo osebnih podatkov (člena 7 in 8 Listine) –

⁶ UL L 184, 17.7.1999, str. 23.

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Vsebina in področje uporabe

1. Namen te direktive je uskladiti določbe držav članic glede obveznosti ponudnikov javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev ali javnega komunikacijskega omrežja glede obdelave in hrambe določenih podatkov, da se zagotovi dostopnost podatkov za namen preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja in pregona hudih kaznivih dejanj, kot sta terorizem in organizirani kriminal.
2. Ta direktiva se uporablja za podatke o prometu in lokaciji fizičnih in pravnih oseb, kot tudi za povezane podatke, potrebne za določitev naročnika ali registriranega uporabnika. Ne uporablja se za vsebino elektronskih komunikacij, vključno z informacijami, pregledanimi z uporabo elektronskega komunikacijskega omrežja.

Člen 2

Opredelitve

1. V tej direktivi se uporabljajo opredelitve iz Direktive 95/46/ES, Direktive 2002/21/ES⁷ in Direktive 2002/58/ES.
2. V tej direktivi:
 - a) „podatki“ pomeni podatke o prometu in lokaciji ter povezane podatke, potrebne za določitev naročnika ali uporabnika;
 - b) „uporabnik“ pomeni vsako pravno ali fizično osebo, ki uporablja javno dostopno elektronsko komunikacijsko storitev v zasebne ali poslovne namene, ne da bi bila nujno naročena na to storitev.

Člen 3

Obveznost hrambe podatkov

1. Z odstopanjem od členov 5, 6 in 9 Direktive 2002/58/ES države članice sprejmejo ukrepe za zagotovitev, da so podatki, ki se generirajo ali obdelujejo pri ponudnikih javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev ali javnega komunikacijskega omrežja v njihovi pristojnosti v procesu zagotavljanja komunikacijskih storitev, hranjeni v skladu z določbami te direktive.
2. Države članice sprejmejo ukrepe za zagotovitev, da se podatki, hranjeni v skladu s to direktivo, zagotovijo samo pristojnim nacionalnim organom v posebnih primerih in v skladu z nacionalno zakonodajo za namen preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja in pregona hudih kaznivih dejanj, kot sta terorizem in organizirani kriminal.

⁷ UL L 108, 24.4.2002, str. 33.

Člen 4
Kategorije podatkov, ki jih je treba hraniti

Države članice zagotovijo, da se v skladu s to direktivo hranijo naslednje kategorije podatkov:

- (a) podatki, potrebni za sledenje in prepoznanje vira komunikacije;
- (b) podatki, potrebni za sledenje in prepoznanje cilja komunikacije;
- (c) podatki, potrebni za ugotovitev datuma, časa in trajanja komunikacije;
- (d) podatki, potrebni za ugotovitev vrste komunikacije;
- (e) podatki, potrebni za razpoznavo komunikacijske naprave ali dozdevne komunikacijske naprave;
- (f) podatki, potrebni za ugotovitev lokacije opreme za mobilno komunikacijo.

Vrste podatkov, ki jih je treba hraniti pod zgoraj omenjenimi kategorijami podatkov, so opredeljene v Prilogi.

Člen 5
Revizija priloge

Revizija Priloge se redno izvaja, kakor je potrebno v skladu s postopkom iz člena 6(2).

Člen 6
Odbor

1. Komisiji pomaga odbor, ki ga sestavljajo predstavniki držav članic, predseduje pa mu predstavnik Komisije.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabita člena 5 in 7 Sklepa 1999/468/ES ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.
3. Obdobje iz člena 5(6) Sklepa 1999/468/ES je tri mesece.

Člen 7
Obdobja hrambe

Države članice zagotovijo, da se kategorije podatkov iz člena 4 hranijo za obdobje enega leta od datuma komunikacije, z izjemo podatkov, povezanih z elektronskimi komunikacijami, ki v celoti ali v glavnem potekajo z uporabo internetnega protokola. Ti zadnji se hranijo za obdobje šestih mesecev.

Člen 8
Zahteve glede shranjevanja podatkov

Države članice zagotovijo, da se podatki hranijo v skladu s to direktivo na način, da se lahko hranjeni podatki in vse druge potrebne informacije, povezane s temi podatki, na zahtevo pošljejo pristojnim organom brez nepotrebne odlašanja.

Člen 9
Statistika

Države članice zagotovijo, da se statistike o hrambi podatkov, obdelanih v zvezi z zagotavljanjem javnih elektronskih komunikacijskih storitev, pošiljajo Evropski komisiji vsako leto. Takšne statistike vključujejo:

- zadeve, v katerih so bile informacije zagotovljene pristojnim organom v skladu z nacionalnim zakonom, ki se uporablja;
- čas med dnevom, ko so bili podatki shranjeni, in dnevom, ko je pristojni organ zahteval pošiljanje podatkov;
- zadeve, v katerih zahtev za podatke ni bilo mogoče izpolniti.

Te statistike ne vsebujejo osebnih podatkov.

Člen 10
Stroški

Države članice zagotovijo, da se ponudnikom javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev ali javnega komunikacijskega omrežja povrnejo izkazani dodatni stroški, nastali ob izpolnjevanju obveznosti, ki so ponudnikom nastale kot posledica te direktive.

Člen 11
Sprememba Direktive 2002/58/ES

V člen 15 Direktive 2002/58/ES se vstavi naslednji odstavek 1a:

„1a. Odstavek 1 se ne uporablja za obveznosti, povezane s hrambo podatkov za preprečevanje, preiskovanje, odkrivanje in pregon hudih kaznivih dejanj, kot sta terorizem in organizirani kriminal, ki izhajajo iz Direktive 2005/./ES. * * UL L ...,“.

Člen 12
Ocena

1. Najpozneje v treh letih po datumu iz člena 13(1) Komisija predloži Evropskemu parlamentu in Svetu oceno o uporabi te direktive in njenem vplivu na gospodarske subjekte in potrošnike ob upoštevanju statističnih elementov, ki jih Komisija prejme v skladu s členom 9, da se ugotovi, ali je potrebna sprememba določb te direktive, zlasti glede obdobja hrambe iz člena 7.

2. V ta namen Komisija prouči vse pripombe, ki jih Komisiji sporočijo države članice ali Delovna skupina za varstvo posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ustanovljena s členom 29 Direktive 95/46/ES.

Člen 13

Prenos

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, [najpozneje 15 mesecev po sprejetju te direktive]. Države članice takoj posredujejo Komisiji besedila navedenih predpisov in tabelo ujemanja med temi predpisi in direktivo.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice predložijo Komisiji besedila temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 14

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 15

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik

Priloga

Vrste podatkov, ki jih je treba hraniti pod kategorijami iz člena 4 te direktive:

- a) Podatki, potrebni za sledenje in prepoznanje vira komunikacije:
- (1) glede telefonije v fiksni omrežju:
 - (a) kličoča telefonska številka;
 - (b) ime in naslov naročnika ali registriranega uporabnika;
 - (2) glede mobilne telefonije:
 - (a) kličoča telefonska številka;
 - (b) ime in naslov naročnika ali registriranega uporabnika;
 - (3) glede dostopa do interneta, internetne elektronske pošte in internetne telefonije:
 - (a) naslov internetnega protokola (IP), statičen ali dinamičen, ki ga je ponudnik dostopa do interneta dodelil komunikaciji;
 - (b) uporabniško ime vira komunikacije;
 - (c) oznaka za povezavo ali telefonska številka, dodeljena vsaki komunikaciji, s katero se vstopa v javno telefonsko omrežje;
 - (d) ime in naslov naročnika ali registriranega uporabnika, ki mu je bil v času komunikacije dodeljen naslov IP, oznaka za povezavo ali uporabniško ime.
- b) Podatki, potrebni za sledenje in prepoznanje cilja komunikacije:
- (1) glede telefonije v fiksni omrežju:
 - (a) klicana telefonska številka ali številke;
 - (b) ime(na) in naslov(i) naročnika(-ov) ali registriranega(-ih) uporabnika(-ov);
 - (2) glede mobilne telefonije:
 - (a) klicana telefonska številka ali številke;
 - (b) ime(na) in naslov(i) naročnika(-ov) ali registriranega(-ih) uporabnika(-ov);
 - (3) glede dostopa do interneta, internetne elektronske pošte in internetne telefonije:

- (a) oznaka za povezavo ali uporabniško ime namembnega(-ih) prejemnika(-ov) komunikacije;
 - (b) ime(na) in naslov(i) naročnika(-ov) ali registriranega(-ih) uporabnika(-ov), ki je (so) namemben(-ni) prejemnik(i) komunikacije.
- c) Podatki, potrebni za ugotovitev datuma, časa in trajanja komunikacije:
 - (1) glede telefonije v fiksnem omrežju in mobilne telefonije:
 - (a) datum in čas začetka in konca komunikacije.
 - (2) glede dostopa do interneta, internetne elektronske pošte in internetne telefonije:
 - (a) datum in čas prijave in odjave z internetnih sej glede na določen pasovni čas.
- d) Podatki, potrebni za ugotovitev vrste komunikacije:
 - (1) glede telefonije v fiksnem omrežju:
 - (a) uporabljena telefonska storitev, npr. glasovni klic, konferenčna zveza, storitve telefaksa in pošiljanja sporočil.
 - (2) glede mobilne telefonije:
 - (a) uporabljena telefonska storitev, npr. glasovni klic, konferenčna zveza, storitev kratkih sporočil, nadgrajena medijska storitev ali multimedijska storitev.
- e) Podatki, potrebni za razpoznavo komunikacijske naprave ali dozdevne komunikacijske naprave:
 - (1) glede mobilne telefonije:
 - (a) mednarodna identiteta mobilnega naročnika (IMSI) kličoče in klicane stranke;
 - (b) mednarodna identiteta mobilnega terminala (IMEI) kličoče in klicane stranke.
 - (2) glede dostopa do interneta, internetne elektronske pošte in internetne telefonije:
 - (a) kličoča telefonska številka za klicni dostop;
 - (b) digitalni naročniški vod (DSL) ali drug identifikator končne točke začetnika komunikacije;
 - (c) naslov nadzora dostopa do medija (MAC) ali drug identifikator naprave začetnika komunikacije.

- f) Podatki, potrebni za ugotovitev lokacije opreme za mobilno komunikacijo:
- (1) lokacijska oznaka (ID celice) na začetku in koncu komunikacije;
 - (2) preslikava podatkov med ID celice in njihovo zemljepisno lego na začetku in koncu komunikacije.